

Андрухів Ігор

(н. 4.1.1957, с. Перевозець Калус. р-ну) - укр. історик, доц. Прикарпат. юрид. ін-ту Київ. нац. ун-ту внутрішніх справ України. Закін. істор. ф-т І.-Ф. пед. ін-ту ім. В. Стефаника (1984). Член КПРС (з 1986 р). 1976-1978 служба в армії. Працював електрозварником у буд. управлінні № 75 тресту "Прикарпаттяводбуд" в Івано-Франківську (1978), старшим піонервожатим Загвиздзянської СШ(1984), звільненим секретарем комсомольської організації Тисменицької школи (1984-1986), учителем історії і заст. директора з навч.-виховної роботи в цій школі (1986-1988), де створив музей М. Ульянової (сестра В. Леніна), видав дві брошури про її перебування у Тисмениці. Один з організаторів культ.-наук. т-ва «Рух», автор статей про Дем'янів Лаз. З 13.10.1990 по 26.08.1991 - перший секретар Тисменицького райкому КПРС-КПУ. Лауреат республ. премії ім. М. Островського (1988). Працював на різних посадах у школах Тисмен. р-ну, Держ. архіві І.-Ф. обл., а з 1998 - в Прикарпат. юрид. ін-ті Київ. нац. ун-ту внутрішніх справ України, підполковник міліції. Наук. д-тю почав займатися з 1984, коли став переможцем Міжнар. конкурсу, присвяченого 40-річчю визволення Польщі. За цей час опублікував понад 100 монографій та наук. статей. Одним з перших наприкінці 80-х розпочав серію статей з історії „Просвіти" („Світильник розуму й любові", 1988), укр. молод. т-в (1989), сталінських репресій («Станіславські Куропати", 1989), січового стрілецтва, д-ті ОУН-УПА. Крім історії, займається вивченням проблем укр. шкільництва в Галичині та християнського виховання. Результатами цих досліджень упродовж 90-х років стали такі монографії і посібники: «Західноукраїнські молодіжні товариства „Сокіл", „Січ", „Пласт", „Луг" (1992), „Кость Левицький: сторінки життя" (1995), „Українські правники у національному відродженні Галичини: 1848-1939 рр." (1996), «Основи християнської моралі" (посібник, 1997), „Давня історія України та Рідного Краю" (посібник для 6 класу, 1997), „Галицька Голгофа. Ліквідація УГКЦ на Станіславщині в 1945-1961 рр." (І.-Ф.: Нова Зоря, 1997). У 1997 захистив дис. на тему „Виховна діяльність українських молодіжних товариств Галичини: 1894-1939 рр.» і здобув наук. ступінь канд. пед. наук. За останні п'ять років вийшли друком монографії і посібники: «Цариця Карпатського краю. Нарис історії Василіанського чернецтва, монастиря та чудотворної ікони Матері Божої в Гошеві" (І.-Ф.: Нова Зоря, 1999; 2002); „Станіславщина: двадцять буремних літ (1939-1959). Суспільно-політичний та історико-правовий аналіз" (2001), „Тисмениця" (2002), «Історія України та Рідного краю" (посібник для 7 класу, 2002), „Християнська етика. Божі Заповіді" (посібник для 9 класу, 2003), «Релігійне життя на Прикарпатті 1944-1990 рр." (2004), «Суспільно-політичні та релігійні процеси на Станіславщині в кінці 30-х, 50-х роках ХХ ст. Історико-політологічний аналіз" (2005). За наук. та пед. д-ть у 1988 стає лауреатом Республ. премії ім. М. Островського, а в 2003 - лауреатом премії ім. Р. Федоріва. У 2003 визнаний кращим науковцем року і нагороджений спільною відзнакою голів І.-Ф. ОДА та обл. ради; у 2005 нагороджений відзнакою МВС України «За розвиток науки, техніки та освіти" II ступеня.

Антонюк Роман

(6 грудня 1946 р., с. Турка-Борщівська Снятин. р-ну) - педагог, учитель-методист, краєзнавець. Відмінник освіти України. Один з організаторів і засновників Коломийського місьрайонного товариства української мови ім. Т. Шевченка, певний час його голова. Був серед ініціаторів і організаторів будівництва першого в Україні пам'ятника М. Грушевського, який відкрито на території Коломийської гімназії. Автор понад 200 друкованих статей на педагогічні, суспільно-політичні та культурно-просвітницькі теми. Лауреат премії ім. академіка І. Крип'якевича (1996). Нагороджений орденом "За заслуги" (2000).

Арсенич Петро

(24 січня 1934р., с. Нижній Березів Косів. р-ну) - історик, краєзнавець, етнограф, музеєзнавець, культурно-освітній діяч, колекціонер. Після закінчення Київського університету імені Т. Шевченка у 1958-1963 рр. – старший науковий працівник Івано-Франківського краєзнавчого музею. В 1963-1966 рр. – викладач археології та етнографії в Івано-Франківському педагогічному інституті. Звільнений з викладацької роботи за пропагування ідей націоналізму у зв'язку зі справою дисидента В. Мороза (1966). Пізніше знову працював у краєзнавчому музеї. Нині Петро Арсенич бере активну участь у національному відродженні краю. Він є одним із засновників обласних товариств української мови

ім.Т.Шевченка „Просвіта” і „Меморіалу”, Народного Руху України (1989). 15 квітня 1990 р. підняв синьо-жовтий прапор над Івано-Франківською міською ратушею. Нині завідує науково-редакційним відділом при управлінні культури облдержадміністрації, доцент Прикарпатського університету ім.В.Стефаника та Івано-Франківської теолого- катехитичної духовної академії. Досліджує маловідомі сторінки історії та культури краю, є одним із організаторів та активних учасників Міжнародної наукової конференції „Українці Канади” (1991), Першого світового Конгресу гуцулів та Міжнародної наукової конференції в рамках роботи Конгресу (1993). Член Наукового товариства ім.Т.Шевченка у Львові (1990), лауреат республіканської премії ім.П.Чубинського (1990), обласних премій ім.І.Вагилевича (1993) та Марійки Підгірянки (1995). Почесний член Всеукраїнської спілки краєзнавців (1994). П.Арсенич – автор і співавтор 25 книг на краєзнавчу тематику, понад тисячі статей, опублікованих в енциклопедичних виданнях, наукових збірниках , журналах тощо.

Ауліх Вітольд

(1928, м. Львів) - укр. історик, кандидат іст. наук. За національністю поляк. Старший науковий співробітник відділу археології Інституту суспільних наук АН України у Львові. З 1969 очолює Галицьку археологічну експедицію, з 1970 щорічно проводить археологічні дослідження у Крилосі, опублікував 40 статей, напр., «З історії літописного Галича» (1976), «Історична топографія стародавнього Галича» (1981), «Про дитинець давнього Галича» (1984), «Галич» (1986 і 1990) тощо.

Бабій Василь

(12 січня 1949 р., с.Серафінці Городенків. р-ну) - громадсько-просвітній діяч, історик, літератор, краєзнавець. В 1989р. очолив Богородчанський осередок Товариства укр. мови імені Т. Шевченка. 1990 р. - депутат районної та обласної ради народних депутатів. Пише і друкується з 1976 року в газетах і журналах України, Канади і Росії. Працює в різних жанрах: гумор і сатира, новелістика і драматургія, публіцистика і естетика. Займається краєзнавчою роботою. Випустив ряд книжок, серед яких "Короткий нарис історії Богородчанського краю", "Місто Богородиці", історії ряду населених пунктів Богородчанщини та рідних Серафинець, художні твори. Редагує щорічник " Золота Бистриця", в якому друкуються краєзнавчі матеріали та літературні твори вихідців з Богородчанщини. Лауреат літературних конкурсів, які проводили районна та окремі всеукраїнські газети. 1997 р. здобув диплом і обласну премію ВУТ "Просвіта" ім. Марійки Підгірянки.

Баран Володимир

(9.08.1927, с.Дем'янів Галицького району) - укр. історик та археолог. Доктор історичних наук, професор, член-кор. Німецького інституту археології.Закінчив Рогатинське педучилище (1944-1946) і Львівський педінститут (1946-1950). 1951-1953 зав. відділу культури і побуту Львівського облархіву. 1953-1962 молодший, 1962-1967 старший науковий співробітник відділу археології Інституту суспільних наук АН УРСР у Львові. 1967-1969 доцент катедри історії Львівського університету ім. І. Франка, 1969-1978 заст. директора з наукової роботи Інституту археології АН УРСР, з 1974 - зав. відділу археології слов'ян. Керівник Дністровської слов'янської археологічної експедиції. Автор праць «Поселення перших століть нашої ери біля села Черепин» (К., 1961), «Черняхівська культура» (К., 1981), «Празская культура Поднепровья...» (К., 1988), «Ранні слов'янські поселення у Рашкові». (нім. -- «Байтреге цур альґемайнен унд ферґляйхенден Археологі» -1986. - Банд 8. - С. 73 - 175); «Ранні слов'яни між Дністром і Прип'яттю» (К., 1972), співавтор «Славяне юго-восточной Европы в передгосударственный период» (К., 1990. - С. 459 - список праць Б.).

Баронч Садок

(справжнє ім'я - Вінценти Фереріуш; 29.04.1814, м.Станіслав, тепер Ів.-Франківськ - 2.04.1892, м.Підкамінь, тепер Львівська обл.) - польс. та укр. історик і фольклорист вірм. походження. У Станіславі закінчив народну школу і Гімназію (1821-1830), вчителював в Отинії, у 1831 вступив до Львівського університету, але не закінчив його і вступив до ордену домініканців під ім'ям Садок. У 1846-1848 працював у Тисмениці, а з 1855 - у Підкамені, де й помер. Залишив понад 60 цінних наукових праць, у яких подає багато відомостей про вірменські колонії в Зах.Україні, видатних вірменських діячів, про

історію українського народу в Галичині. Серед найвідоміших праць: «Записки польської історії із офіційних львівських актів і рукописів» (1855; тут також історія Тисмениці), «Біографії славних вірмен у Польщі» (1856), «Пам'ятники міста Станіслава» (1858; тут Б. згадав про опришків і навів відповідну укр. пісню), «Нарис вірменської історії» (1869) тощо. Він також опублікував збірник укр. фольклору «Байки, небилиці, легенди, прислів'я і пісні на Русі» (1866; доповнене 1886), чимало їх увійшло і до його праці «Чудові образи...» (1901).

Береговський Олександр

Народився 7 квітня 1962 р. у м. Воркуті. Прожив там недовго. В ранньому віці з батьками повернувся в с. Більшівці. У 1977 р. вступив до СПТУ №3 м. Івано-Франківська, де здобув фах різьбяр по дереву. Під час навчання брав участь у різноманітних всесоюзних і міжнародних художніх виставках. Став лауреатом науково – технічної творчості молоді СРСР, нагороджений медаллю ВДНГ СРСР.

Трудову діяльність розпочав різьбяр по дереву на Делятинському лісокомбінаті у 1981 р. У 1989 р. закінчив архітектурний факультет Львівського політехнічного інституту. Згодом працював архітектором Галицької райархітектури, розробивши проект відтворення історичного середовища Галича та його околиць. У 1991 р. був обраний головою Більшівцівської селищної ради першого демократичного скликання. На початку 90-х років запропонував програму, яка передбачала поетапне цілеспрямоване формування єдиної системи, що органічно пов'язувала б пам'ятки історії та культури давнього Галича з історичними ландшафтами. З моменту утворення в 1994 р. Національного заповідника «Давній Галич» працює його генеральним директором – науковим керівником. Генеральний директор Національного заповідника «Давній Галич» (з 1994). Заслужений працівник культури України (2005). Голова Галицького райміськкоб'єднання Всеукраїнського товариства "Просвіта" ім. Т.Шевченка, член правління його обласного об'єднання. Голова Галицького осередку Українського товариства охорони пам'яток історії та культури, член обласного правління. Лауреат Всеукраїнського конкурсу «На краще висвітлення засобами масової інформації історії Галича: його минуле і сьогодення» ім. Памви Беринди. Лауреат премії імені Івана Вагилевича за збереження культурної спадщини (2002). Дійсний член ICOMOS (Міжнародної ради з питань пам'яток і визначних місць). За його участю формувалась Концепція створення заповідника та його подальшого розвитку, розроблено Концепцію комплексної охорони культурної спадщини і природного середовища Галича. Організаційна діяльність О.Береговського не перешкоджає його подальшим дослідженням проблем пам'яткоохоронної роботи. Автор низки наукових статей, зокрема «Проблеми охорони культурної і природної спадщини», «Зарубіжний досвід в організації вивчення і збереження культурної спадщини», «Проблеми використання пам'яток давнього Галича як об'єктів туризму» та ін. У 2001 р. його нагороджено дипломом та пам'ятною медаллю за заслуги в розбудові економіки та вагомий внесок у створення гідного міжнародного іміджу України національного проекту «Золота книга української еліти». З ініціативи О.Береговського в заповіднику проводяться наукові конференції. Він є досвідченим, вимогливим адміністратором, кваліфікованим науковим керівником. Користується авторитетом і повагою серед підлеглих, пошаною з боку керівників інших установ.

Бойчук Зіновій

(н. 05.11.1957, с. Бринь Галиц. р-ну) - укр. історик, педагог. Закін. істор. ф-т І.-Ф. пед. ін-ту ім.В.Стефаника (1986). Працював інспектором І.-Ф. міськвно, заст. дир. І.-Ф. СПТУ №8. Досліджує історію нац.-визвольн. руху на Прикарпатті, збирає документи, матеріали цього періоду. Організував тематичну виставку в Літературному музеї Прикарпаття, присвячену поетові - повстанцю М.Богдану (1996). У співавторстві опублікував і видання: „Івано-Франківськ у хронології», „Прикарпаття в історико-краєзнавчих дослідженнях Івана Вагилевича", „Вшанування пам'яті Олексі Довбуша на Прикарпатті". Підготував та видав „Довідник вулиць Івано-Франківська» (у співавторстві).

Бондарєв Іван

(н. 1978 м. Потсдам, Німеччина) - офіцер, психолог, краєзнавець. Нар. в родині військ. льотчика. У віці одного місяця був привезений у І.-Ф., де й зараз мешкає. Закін. СШ №3 у 1995, ун-т нафти і газу у 2000 (військ. каф.), Прикарпат. нац. ун-т (2006, практ. психологія). Працює військ. психологом у в/ч А1349,

капітан. З 1991 по 2001 був гравцем міського клубу „Що? Де? Коли?“, у складі збірної став чемпіоном міжнар. юнацького фестивалю з цієї гри у 1995. З 1993 професійно захоплюється генеалогією дворянських династій Європи, віддаючи перевагу родині Потоцьких. Автор першої військ.- політ історії міста «Фортеця на Волоському тракті» та кількох краєзнавчих нарисів. Працює над циклом статей «Володарі міста Станиславова», де розповідається про містобудівну д-ть магнатів Потоцьких. Є перекладачем та упор. першої історії міста М.Грибовича (1847), виданої 2007.

Бурдуланюк Василь

(н. 2.11.1951, в с. Стопчатів Косів. р-ну) - укр. історик-краєзнавець, педагог, канд. істор. наук. Зак. істор. ф-т ЛДУ ім. І.Франка (1973). Вчителював, працював в обл. організації Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури. З 1987 - викл., доц. в І.-Ф. пед. ін-ті ім. В.Стефаника. Ще зі студент. років цікавився проблемами краєзнавства Івано-Франківщини. З 1974 до 1987 майже постійно працював в обл. організації Укр. тов-ва охорони пам'яток історії та культури. За цей час за його ініціативою в обл. споруджено ряд пам'ятників та встановлено близько 50 меморіальних дощок на честь видатних діячів історії та культури Прикарпаття. Автор близько 200 історико-краєзнавчих публікацій. Автор брошур „Культурні зв'язки західно-українських земель з Наддніпрянською Україною та Росією в XIX - на поч. XX ст." (1984), „Театральні зв'язки західноукраїнських земель з Наддніпрянською Україною та Росією в XIX-XX ст.", „Наталія Кобринська" (1985), „Культура України на поч. XX ст." (1992), путівників „Музей І. Франка в Лоліні" (1992) і „Музей Гната Хоткевича у Красноілові" (1990), каталогів „Виставка творів живопису і графіки Ігоря Деркача» (1984) і „Виставка творів про Олексу Довбуша» (1988), покажчиків „В.В.Грабовацький" (1985) і 1988), „В.Т.Полєк»(1987) і „Бібліографічний покажчик друкованих матеріалів активістів і працівників обл. організації Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури." (1986 і 1987; місце видання всіх названих праць - м. І.-Ф.). Останні праці: історія культури Прикарпаття. - І.-Ф.: Нова Зоря, 1997; Пам'ятки культури Івано-Франківщини. -І.-Ф.: Нова Зоря, 1998.

Бурнашов Геннадій

(н. 1936, м. Іртіськ, тепер Павлодарської обл., Казахстан) - укр. краєзнавець, письменник-публіцист. Чл. НСПУ (з 1996). З 1946 постійно проживає в І.-Ф. Закін. Істор.-філол. ф-т І.-Ф. пед. ін-ту ім.В.Стефаника (1965). У 1963-69 - на пед. роботі, у 1970-1990 - зав. відділами екскурсій, подорожей і реклами та оргроботи. Спираючись на досі ще невідомі документи і архівні документи, Б. описує трагічні долі визначних осіб: Ю.Тютюнника, С.Петлюри, Є.Жоновальця, С.Вандери, Р.Шухевича (книги: „Таємниця загибелі Євгена Коновальця", „Генерал-хорунжий Юрій Тютюнник", „Лицар великої ідеї", „Полководець УПА", „Не поляже наша слава", „Ми - українці", „Народний Президент" та ін). Автор понад півсотні книг на тему нац.-визвольної боротьби укр. народу за свою незалежну державу. Чл. обл. культурно-просвіт. т-ва „Меморіал" ім.В.Стуса (від перших днів його існування). Лауреат літ. премій ім. Марійки Підгірянки, ім. Михайла Яцківа, міської премії ім. І.Франка (2001, за книги «Полководець УПА", „Борітеся-поборете!" та публікацію „Не журися, червона калино» (журн. „Перевал" - 2000. - №23); журналістської ім. Петра Полтави, краєзнавчих ім. Івана Вагилевича, академіка Івана Крип'якевича (1999). Нагороди: медаль „Ветеран праці" та „Хрест звитяги і примирення"; Почесні грамоти Президії Центральної Ради з туризму та екскурсій. Книги: Злочини більшовизму. - І.-Ф.: Нова Зоря, 2001; Лицар великої Ідеї [про Бандеру С.] - І.-Ф.: Нова Зоря, 2004.

Вагилевич Іван

(2 жовтня 1811р., с.Ясень Рожнятів. р-ну - 10 травня 1866р., Львів) - український поет, філолог, фольклорист, етнограф і громадський діяч. Один із зачинателів нової української літератури в Галичині. Освіту здобув у Львівській духовній семінарії. Один із організаторів і провідних діячів "Руської трійці" (1833). Брав участь в підготовці альманаху "Русалка Дністровая" (1837). Як фольклорист, етнограф, історик і громадський діяч цікавився і досліджував історію слов'ян, давню і нову історію України і Галичини. Збирав матеріали про слов'янську демонологію і символіку, про обряд колядування, записував пісні про карпатських опришків. Автор етнографічних праць "Гуцули, мешканці східного Прикарпаття"(1837) та "Бойки, русько-слов'янський люд у Галичині" (1839). Досліджував і популяризував "Слово о полку Ігоревім", яке переклав українською і польською мовами. В останні роки життя працював архівістом.

Великочий Володимир

(н. 1968. м.Городенка) - укр. історик, канд. істор. наук. Закін. І-Ф. пед. ін-т. В.Стефаника. В 1992-95 працював педагогом-організатором та вчителем історії у школах І-Ф. Наук. роботу розпочав у 1995 як співробітник відділу регіональних проблем Ін-ту політ. та етнонаціональних досліджень НАН України і Прикарпат. ун-ту. В 1999 захистив канд. дис. на тему «Історія ЗУНР: джерела до вивчення державного будівництва». З 2005 - дир. ін-ту туризму Прикарпат. ун-ту ім. В.Стефаника. Сферою наук. зацікавленості вченого є дослідження Укр. революції 1917-20. Автор біля десятка наукових робіт, серед яких - дві монографії: «Дмитро Вітовський. 1887-1919. Документальний нарис» і «ЗУНР у пам'ятках історії та культури Прикарпаття» (написані у співавторстві), а також докторської монографії «Українська історіографія суспільно-політичних процесів у Галичині 1914-1919 рр.» (2009).

Виноградник Теофіл

(н. 1932, с. Русів Снятин. р-ну) - укр. педагог, юрист, краєзнавець, літературознавець. Навч. на пед. курсах, після яких працював вчителем на Снятинщині. В армії закін. офіцерські курси, демобілізувався і продовжував працювати в школах. З 1956 по 1960 навчався в Харків. юр. ін-ті. Працював до 1988 в УВС І.-Ф. на посадах слідчого, заст. нач. І.-Ф. міського та І.-Ф. райвідділу внутрішніх справ, заст. нач. штабу та нач. служби охорони громад. порядку обл. Брав участь в охороні громад. порядку при проведенні Олімпіади - 80 та ліквідації наслідків Чорноб. катастрофи. За час служби пройшов її від лейтенанта до полковника міліції. Нагороджений багатьма держ. та відомчими нагородами: «За бездоганну службу в МВС», «За відмінну службу по охороні громадського порядку», орденами «Архистратига Михаїла» (2005), «Богдана Хмельницького» та «Св. Князя Володимира» (2007), знаком «За безпеку народу». На пенсії прилучився до громад. роботи. Очолював обл. тов-во боротьби за тверезий спосіб життя. Був ініціатором відновлення в обл. «Хрестів святої тверезості». Обирався депутатом до райради. Написав більше 100 статей на літ. тематику, присвячену постаттям Покуття. Зокрема: «Стефаникова приятельська любов», «Кирило Стефаник - знавець і охоронець батьківської спадщини», «Патріот свого народу», «Співець учительської долі», «Дружина Стефаника», «Хлібороб ХХ століття», «Руки в якого пахли хлібом», «Захисник свого народу», «Славному Русову - 560», «Визначні місця Русова», «Великої правди вчитель» (про вчителя Івана Федорака). В 2001 надрукував книгу «Нащадки Василя Стефаника», за яку одержав літ. премію ім. Марка Черемшини. До 150 - річчя від дня народження І.Франка та 135-річчя від дня народження В.Стефаника видав ліг.-худож. видання «Франко у житті Стефаника» (І.-Ф.: Тіповіт, 2005). В 2007 видав книжку «Дорога в зоряний світ». Був ініціатором встановлення в І.-Ф. на Євгена Коновальця вулиці пам'ятника працівникам органів внутрішніх справ, які полягли при виконанні службових обов'язків, та меморіальної дошки М.Павлику на вулиці названій на його честь. Голова обл. Ради ветеранів війни і праці МВС «Справедливість». Нагороджений преміями ім. І.Вагилевича та І.Крип'якевича. Почес. чл. всеукр. спілки краєзнавців, чл. НСЖУ та НТШ.

Вуянко Марія

(н. 1958, с. Остриня Тлумац. р-ну) - укр. історик, археолог. Закін. І.-Ф. пед. ін-т ім. В.Стефаника (1979), істор. ф-т ЛДУ ім. І.Франка (1987). Працювала вчителем на Закарпатті, редактором, методистом обл. управління кінофікації в І.-Ф. З 1990 працює в І.-Ф. краєзнавчому музеї зав. відділу археології. Досліджує проблеми середньовічної археології: історію монастирів Прикарпаття. Учасниця багатьох археологічних експедицій, наук. конференцій. Праці: монографії - «Монастирі Івано-Франківська (Станіславова). Перша половина ХХ ст.» - І.-Ф.: Нова Зоря, 1998; «Археологія середньовічного Івано-Франківська (Станіславова). Матеріали охоронних археологічних досліджень (1998-2001 рр.)» - І.-Ф., 2002, у співавтор. з Б.Томенчуком; «Успенська церква в Крилосі: Сторінки історії». - І.-Ф.: Нова Зоря, 2002; ряд наук. статей.

Гаврилів Богдан

(н. 1.XII.1943, с. Опришівці, тепер І.-Ф.) - укр. історик-краєзнавець, педагог, громад. діяч, канд. істор. наук, з.п.к. України, гол. історик м. І.-Ф., лауреат Всеукр. премії ім. Дмитра Яворницького. Трудову діяльність розпочав в 1959, а пед. після служби на флоті та закін. істор. ф-т І.-Ф. пед. ін-ту ім. В. Стефаника (1969).

Працював вчителем історії Горохолин. СШ Богород. р-ну, де створив краєзнавчий музей. З 1974 працював методистом, зав. відділу турбаз І.-Ф. обл. станції юних туристів, викл. техн. уч-ща №1 в м. І.-Ф. З 1977 організатор та зав. Нар. музею історії Прикарпаття на базі тепер. Прикарпат. нац. ун-ту ім. В. Стефаника. У 1996 захистив канд. дис. на тему „Розвиток історичного краєзнавства на Прикарпатті у XIX - поч. XX ст.“, яка видана окремою монографією «Галицьке краєзнавство» (1997), та підготував декілька навч.-метод. посібників з проблем істор. краєзнавства. З 1990 р. працює доц. каф. історії України Прикарпат. нац. ун-ту ім. В. Стефаника, а на громад. засадах є головою ради Нар. музею освіти Прикарпаття, активіст Укр. тов-ва охорони пам'яток історії та культури, є членом І.-Ф. відділення НТШ. У 1995 став лауреатом обл. премії ім. І. Вагилевича та ім. академіка І. Крип'якевича (1997). У 1996 обраний головою І.-Ф. обл. організації Всеукр. спілки краєзнавців. На громад. засадах заст. гол. редактора журналу „Краєзнавець Прикарпаття“ (з 2003). За 40 років історико-краєзнавчої роботи створив 15 музеїв і кабінетів, написав і опублікував біля 400 статей та понад 60 окремих праць. Був одним з авторів путівника «Маршрутами слави Прикарпаття» (1987), історичного нариса „Івано-Франківський державний педагогічний інститут імені В. Стефаника“ (1990), „Укр. козацтво в пам'ятках історії“ (1993), довідників кількох видань «Історія Прикарпаття в хронології» (1993), книг „Історія Івано-Франківська в хронології“ (1993, 1996), „Краєзнавці Прикарпаття XIX - поч. XX ст.“ (1994), «Літопис Івано-Франківська (Станіслава)» (1998), „З минулого Опришівців“ (1998), путівників «Шляхами Івана Франка на Прикарпатті», (1995), «Музей освіти Прикарпаття» (1995), «Давній Галич в пам'ятках історії та культури» (1999), „Вшанування пам'яті Олексі Довбуша на Прикарпатті“ (1999), „Івано-Франківськ у пам'ятниках історії та культури“ (2001), автор навчального посібника „Історичне краєзнавство“ (2001), довідника „Краєзнавці Прикарпаття“ (2002, у співавторстві), ілюстрованих видань „Іван Франко в Станіславові“ (2006), „На сторожі культурної спадщини Прикарпаття“ (2006), „Роксолана у світі“ (2008), „Король Данило Галицький у пам'ятниках історії“ (2009) та ін. Брав безпосередню участь у підготовці й проведенні кількох краєзнавчих конференцій, зокрема, присвячених 325-річчю заснування І.-Ф., 50-річчю І.-Ф. педагогічного ін-ту, IV та V Прикарпатських краєзнавчих наук. конференцій. Один із авторів проекту та укладач енциклопед. словника „Івано-Франківськ“.

Головатий Михайло

(н. 22.1.1943, с. Братишів Тлум, р-ну) - укр. інженер, краєзнавець, дослідник давньої історії Станіслава. З.п.к. України (2007). Сім'я 1950 була депортована на Сибір, на північ Томської обл., де працювала в лісовій промисловості. Освіту здобував у місцях заслання. Закін. Томський ін-т автоматизованих систем керування і радіоелектроніки. 1965 почав роботу інженером-конструктором у Омську. У 1972 повернувся до І.-Ф. на з-ді „Промприлад“ пройшов шлях до зав. сектору СКБ засобів автоматизації. Голова осередку ТУМ в об'єднанні, один із засновників обл. організації НРУ, член її першої крайової ради. Депутат обл. ради. До виходу на пенсію працював у ОДА - заст. нач. управління туризму і курортів. Ще працюючи інженером, захопився краєзнавством. Став найбільш авторитетним знавцем давньої забудови міста, позаштатним екскурсоводом. Автор близько 200 публікацій в наук. збірниках, центр, та обл. пресі, виступів на радіо і телебаченні. Автор книги „Етюди старого Станіслава“ (2007), співавтор книг «Історія Івано-Франківського державного об'єднання спиртової і лікеро-горілчаної промисловості» (1998), «Довідник вулиць Івано-Франківська» (2000), «Меморіальний сквер в Івано-Франківську» (2004), „Літопис ВАТ „Прикарпаттяобленерго“. Віхи історії. Події та люди“ (2005), «Сто років історії, сто років праці. ВАТ „Промприлад“ (2005). Член редколегії тому „Звід пам'яток України. Івано-Франківська область“. Соліст ансамблю „Черемош“ від часу заснування. Лауреат обл. премії ім. І. Вагилевича (2001). Почесний працівник туризму України (2003). Один із авторів проекту та укладач енциклопед. словника „Івано-Франківськ“.

Горбань Галина

(9.IX.1956, м. Петропавловськ-Камчат.) - укр. бібліограф. Закін. ф-т іноз. мов І.-Ф. пед. і-ту Стефаника (1980). З 1983 працює в обл. наук. б-ці ім. І. Франка, з 1991-го - зав. відділу краєзнавчої літератури. З 2008 - заступник директора обл. наук. бібліотеки. Автор метод. матеріалів, сценаріїв, сигналів на нові краєзнавчі видання; упорядник щорічних „Літературно-мистецьких календарів Івано-Франківської області“, поточних універсальних посібників „Івано-Франківщина: історія та сучасність“; укладач

бібліографічних покажчиків краєзнавчої тематики: „Пам'ятники історії та культури Івано-Франківської області" (1988), „Що читати про наш край" (1990), „Духовні джерела „Просвіти" (1993), «Розстріляне слово: Письменники Прикарпаття - жертви сталінських репресій» (1993), „Етнографія Прикарпаття" (1994), „Шевченко і Прикарпаття" (1994,1999), „Археологічні скарби княжого Галича" (1997), „Сторінки історії Прикарпаття в бібліографії" (1997; у співавторстві з Б. Гаврилівим), „ЗУНР і Прикарпаття" (1998), „Франкіана Федора Погребенника" (1999), „Нескорений Довбуш" (2000), „Друковане слово Прикарпаття" (2001) та ін. Г. є укладачем та бібліографічним редактором серії персональних бібліографічних покажчиків праць відомих краєзнавців І.-Ф.: „Г.В.Бурнашов" (1997), „Б.М.Гаврилів" (1998), „В.Харитон" (1998), „П.Арсенич" (1998), „П.С.Сіреджук" (1999), „В.Полєк" (1999).

Грабовецький Володимир

(24.07.1928, смт. Печеніжин, тепер Коломийського р-ну) історик, доктор історичних наук (з 1969), академік НАН вищої школи України (з 1995), заслужений діяч науки України (1995). Кавалер 6-ти урядових нагород, зокрема, у 1998 році нагороджений відзнакою Президента України орденом „За заслуги" III ступеня. Лауреат обласної краєзнавчої премії ім. І. Вагилевича (1991), галицької історичної премії ім. І. Крип'якевича (1998), почесний член Всеукраїнської спілки краєзнавців (1993).

Навчався у Коломийській гімназії. Закінчив Малу духовну семінарію у Львові (1942-1944) та історичний факультет Львівського університету (1952). З листопада 1953 р. працював в Інституті суспільних наук АН УРСР у Львові на посаді наукового (з 1961 р. - старшого) співробітника. З 1975-го - професор кафедри історії України Івано-Франківського педінституту. У 1958 р. захистив кандидатську дисертацію „Селянський рух на Галицькому Прикарпатті у 2-й пол. XVII ст.", в 1968 р. - докторську „Антифеодальна боротьба карпатського опришківства XVI-XIX ст." Автор праць: „Народний герой „Олекса Довбуш" (1957), „Олекса Довбуш - легендарний герой українського народу" (М., 1959), „Звенигород" (1959), „Народні музеї Львівщини" (1961), „Західноукраїнські землі в період народно-визвольної боротьби 1648-1654 рр." (1972), „Напис на камені" (1976), „Селянське повстання на Прикарпатті під проводом Мухи 1490-1492 рр." (1979), „Гуцульщина XIII-XIX ст." (1982), „Колиска трьох братніх народів" (1982), „Стежками Олекси Довбуша" (1988), „Галицька трійця XIII ст. - Тимофій, Авдій, Митуса" (1989), „3 історії некрополя України" (1990), „Нариси історії Івано-Франківська" (1989), „Літопис запорізького козацтва" (1992), „Михайло Грушевський - видатний історик України, громадсько-політичний і державний діяч" (1991), „Нариси історії Прикарпаття" (т.1-6, 1992-1995), „Історія Печеніжина" (1993), „Гуцульщина в історії України" (1993), „Роксолана в історії" (1993), співавтор путівників „Галич", „Гордок" (1968), „Надвірна", „Сторінками історії - у майбутнє" та ін.. Автор близько 1000 наукових праць. У 1998 р. став кавалером ордена „За заслуги". В.Грабовецький створив Прикарпатську історичну школу, під його керівництвом захищено кілька десятків кандидатських та докторських дисертацій. Він Почесний громадянин трьох міст і трьох сіл Прикарпаття. У 1995 р. В.Грабовецький виступив ініціатором проведення Міжнародної наукової конференції, присвяченої 250-річчю із дня загибелі національного героя України О.Довбуша. До цієї дати він опублікував велику історичну монографію „Олекса Довбуш" та спогади „В пошуках Довбушевих скарбів". 22 вересня 1995 р. в м. Івано-Франківську урочисто відкрито історико-меморіальний музей легендарного героя Олекси Довбуша з приватної колекції відомого українського вченого-історика, академіка Володимира Грабовецького, а у 2000 р. - музей кафедри історії України Прикарпатського університету ім.В.Стефаника.

Дейчаківський Ігор

(н. 13.II. 1963, с. Ямниця Тисм. р-ну) - педагог, історик. Закін. істор. ф-т І.-Ф. держ. пед. ін-ту. Чл. ОУН. Навчання поєднував з працею в школах міста. Після закін. ін-ту працював у школах Рівн. обл. В І.-Ф. повернувся в 1990. Працював у ЗОШ №4, а з 1993 - учитель історії та природознавства в укр. гімназії №1. З 1999 - заст. дир. з навч.-виховн. роботи, з 2001 - дир. Д. автор низки публікацій у місцевій пресі на краєзнавчу тематику, а також монографічних видань: «Історія ямницького футболу" (1992), „Ямниця" (1994), „Єзупіль» (1997), „Юліан Романчук - педагог, громадський діяч, політик» (1999), „Ямничани» (2002), співавтор посібника «Основи християнської віри» (1995) та „Івано-Франківська (Станиславівська) укр. державна гімназія» (2000). Ініціатор та ред. газ. „Ямниця".

Діда Роман

(н. 1947, м. Станіслав) - укр. інж., держ. службовець, художник-аматор, краєзнавець, ініціатор створення та один із авторів проекту і укладач енциклопед. довідника „Івано-Франківськ”. В 1966 закін. І-Ф. СШ №1 та в 1972 ІФІНГ за спец. автомобільний транспорт. Працював в автомобільній колоні 2222, обл. автоуправлінні та обл. об'єднанні автобусних станцій на посадах інж., ст. інж., нач. відділу, заст. нач. підприємства. З 1993 - держ. службовець. Спочатку працював гол. спец. відділу транспорту і зв'язку ОДА, з 1998 в І.-Ф. МВК помічником заст. міського голови. Крім осн. роботи у вільний час, відчуваючи потребу у худож. творчому самовираженні, Д. створює оригінальні в своєму роді ексклюзивні об'ємні аплікації соломкою. Його самобутні картини на різну тематику, але переважну більшість його творів становлять копії пам'яток гуцульської дерев'яної арх. Роботи демонструвалися 2001 на виставці в приміщенні Краєзнавчого музею, в 2002 на обл. виставці конкурсі Різдвяно-новорічної атрибутики «Дідух-2002». В 2003 відбулась перша персональна виставка майстра-аматора, де було представлено 30 творів. В 2004 роботи демонструвались в Художньому музеї на першій виставці сучасного релігійного мистецтва. Основні роботи: „Церква Благовіщення в м. Коломия” (1999), „Церква Різдва с. Ворохта” (2000), „Гуцульська церква” (2000), „Млин” (2000), „Ісус Христос” (2003), „Народження Ісуса Христа” (2003), „Міська ратуша” (2003), „Опришки” (2004), „Коломийки” (2005). Автор книги „Алеями міського парку” (2010).

Жеребецький Зеновій

(н. 5. IV. 1958, смт. Перегінськ Рожнятів. р-ну) - укр. краєзнавець-колекціонер, філателіст (поштовий обіг Галичини, світова українка), філокартист (понад 1000 карток з краєвидами Станиславова, Коломиї; поштівки з репродукціями творів художників, пов'язаних долею з Галичиною), нумізмат, фалерист, збирач укр. старовини, зокрема шевченкіани та франкіани. Дитинство і шкільні роки пройшли в Коломиї, студентські у Львові, де здобув фах математика, закін. ф-т прикладної математики і механіки Львів. ун-ту ім. І.Франка (1980). Працював у Львів. ун-ті, ІФТУНГ, облуправлінні нац. банку. Останні 15 років працює в І.-Ф. обл. філії АКБ „Укрсоцбанк» нач. відділу комп'ютеризації. У колекції наявний різноманітний філателістичний матеріал.

Капак Микола

(25.01.1951, Солотвино) - український архітектор. Лауреат держаної премії України по архітектурі (1992) і обл. краєзнавчої премії імені І.Вагилевича (1998). Закінчив Солотвинську СШ (1968) і факультет містобудування Київ. Інженерно-будівельного інституту (1973). Головний архітектор Рожнятів. району (1973-1975), помічник першого заступника голови Івано-Франківського облвиконкому (1975-1980). З 1980 р. перший заступник головного архітектора області. З 1986 - член ради і колегії обл. організації Укр. Товариства охорони пам'яток історії і культури. Автор проектів забудови центрів сіл Ценява і Рівне Рожнятівського, Жураки Богородчанського, Гостів - Тлумачького, Дебеславці - Коломийського районів. Багато зробив для реставрації церкви святого Пантелеймона у с.Шевченкове Галицького р-ну і Княжої криниці того ж р-ну. Врятував від знищення церкви у Микитинцях Косівського Устя і Хлібичин Снятинського районів.

Коваль Ігор

(н. 1960, с. Реклинець на Львівщині) - укр. історик, археолог і педагог. Закін. іст. ф-т Львів. ун-ту (1982), учень видатних археологів. У студент. роки працював у складі археологічної експедиції, що досліджувала княжий Галич. Працював у Галичі та районі - педагогом, зав. відділом освіти, заст. ген. дир. Нац. заповідника «Давній Галич» з наук. роботи, формував експозицію багатьох музеїв. З 1999 життя і творча д-ть К. пов'язана з І.-ф., де він викладає біблійну, християнську, церковну археологію, культурологію і релігієзнавство в Прикарпат. нац. ун-ті ім. В.Стефаника, Теологічній Академії (УГКЦ), Духовному інституті (УПЦ КП), редагує газ. «Голос Церкви». Працюючи заст. начальника управління освіти ОДА опублікував енци. довідник «Вчені Прикарпаття» (І.-Ф., 2003). Досліджує археологію та культуру княжого Галича і Галицько-Волинської держави. На території Галичини і Волині відкрив десятки невідомих археологічних пам'яток. Ред. Наук. видань „Галич і його довкілля” (1997), «Воля і доля. Книга пам'яті Галицького району» (1998). Автор підручників для студентів ВНЗ – «Церковна

археологія" (1998), «Біблійна археологія» (2001), «Дорогою Христової науки» (2003), «Біблійна, християнська і церковна археологія України» (2005). Має понад 300 наук, і наук.-популярних статей, 20 окремих видань серед яких: «Галицькі різдвяні фестини» (1990), «Стародавній Галич» (1990), «Мандрівка по княжому Галичу» (1991), «Галицький Парфенон» (1992), «Галич і українське відродження» (1992), «Довга дорога до Галича» (1993), «Днесь, Галиче, честь твоя!» (1993), «Сторінки галицької церковної культури» (1994), «Княжий Галич - місто світової слави» (1995), «Славетні галичани» (1996), «Галицькі лікарі» (1998), «Дослідник підземного архіву України» (1999), «Михайло Фіголь. Спроба наукового і мистецького портрета» (2004), «Данило Галицький -будівничий Руси-України» (2005). У співавторстві повернув із забуття і опублікував монографії П.Грицака «Галицько-Волинська держава» (Галич, 1995) і Я.Пастернака «Старий Галич» (І.-Ф., 1998). Обирався головою обл. ТУМ «Просвіта» ім. Т.Шевченка. Лауреат обл. премій: ім. Марійки Підгірянки (1992), ім. Памва Беринди (2003), ім. Івана Вагилевича (2004). Відмінник освіти України (1990). Нагороджений Почесним знаком на честь 2000-лття Різдва Христового (2000), медаллю «Кращий науковець року» (2005) голови ОДА та голови обл. ради.

Купчинський Богдан

(н. 1961, с. Тишківці на Городенківщині) - укр. історик, меценат, підприємець, громад.-культ. діяч. Нар. у старовинній укр. шляхетській родині Купчинських, гербу „Слеповрон“, предки якої відомі ще з XV століття. Закін. І.-Ф. тех. уч-ще №1. Розпочав свій трудовий шлях на І.-Ф. ЛРЗ (1981). У 1992 закін. істор. ф-т І.-Ф. пед. у-ту ім.В.Стефаника. Працював у науково-редакційному відділі при управлінні культури ОДА. Ще будучи студентом, з 1988 активно включився у громад.-політ. життя краю. Був учасником установчих зборів „Меморіалу“. Активно працював над збором матеріалів про злочинну діяльність КПРС-КПУ на І.-Ф.-ні. Брав активну участь у створенні на початку 90-х років НРУ, активістом якого залишився досі, обл. і міського ТУМ ім. Т.Шевченка „Просвіта“, Т-ва краєзнавців ім. Івана Франка, комітету сприяння УГКЦ. Він - активіст обл. організації молодих істориків, Всеукр. спілки краєзнавців, Всеукр. геральдичного т-ва, Т-ва охорони пам'яток історії та культури. Допомогає своєму вчителю акад. В. Грабовецькому у створенні музею Олексі Довбуша та музею історії м. І.-Ф., офірує кошти для виготовлення пам'ятника лідерів РУХу В.Чорноволу в І.-Ф. (2005). Плідно працює в часописах „Галицька старовина“, „Ямгорів“ та „Краєзнавець Прикарпаття“, друкує свої матеріали в укр. та заруб. пресі. Автор понад 250 статей з історії культури рідного краю. Осн. праці: «Галицькі залізниці» (1988), «Історія Івано-Франківського ЛРЗ», «Історія Тишківців». Т.1 (1994). «Історія Тишківців». Т.2 (1998), «Вікно. Історія села» (2002), «Тишківці запрошують» (2005, повнокольоровий буклет). В даний час готує до друку працю „Українська шляхта в Галичині“. Здобутком його істор.-пошукового таланту є праці: „Шляхами Івана Франка на Покутті“, «Іван Франко та Володимир Шухевич: питання творчих взаємин і співпраці». Вперше зайнявся дослідженням про Герміну Шухевич - вдову етнографа В.Шухевича, яка віддала вишиту сорочку свого чоловіка, щоб одягти покійного Івана Франка (ця сорочка була вишита у рідному селі К. -Тишківцях). Від 1993 К. активно займається бізнесом. Він - знаний на Прикарпатті підприємець і меценат. К. ніколи не поривав зв'язків з рідними Тишківцями. Завдяки його організаторським здібностям та фінансовій допомозі було відновлено десятки сплюндрованих комуністичним режимом пам'яток історії та культури в Тишківцях. Зокрема, в 1990-92 разом з однодумцями відновлено: „Дем'янів Хрест" (1760 р.) - істор. пам'ятник, символ та оберіг Тишківців; хрести – «За знесення панщини" (1848 р.), „Братства тверезости" (1874 р.), „О.М.Шашкевичу в соті роковини" (1911 р.); могилу отця-декана Осипа Шухевича. В селі створено істор.-релігійний заповідник «Старий цвинтар», відремонтовано старовинну (1844-1845 рр.) резиденцію Шухевичів. У 1992 під егідою ЮНЕСКО в Тишківцях проведено всеукр. святкування 100-річчя постановки тут (вперше на Україні) опери М.Лисенка „Коза-Дерева“. У 1995 з ініціатииви К. у Тишківцях встановлено величний пам'ятник генералу Роману Шухевичу (скульптор А.Басюк) та освячено символічну могилу 34 юним односельцям - воякам УПА, які віддали своє життя за волю України. Приклався до ремонту пам'ятки архітектури (1877 р.) - церкви Воздвиження Чесного Хреста. Іконостас цієї церкви є перлина сакрального мистецтва Галичини: виготовлений у Відні і розписаний видатним художником К.Устияновичем. У 2004 старання К. увінчалися звершенням ще одного грандіозного проекту - у Тишківцях відкрито музей Історії та визвольних змагань ім.Р.Шухевича, який став візитною карткою села. У 2005 К. став лауреатом обл. премії ім. І.Вагилевича - Т-ва охорони пам'яток історії та культури. К. - чл. Спілки офіцерів України, активний учасник Помаранчевої

революції в Києві (2004). У 2005 був одним з ініціаторів та чільних членів оргкомітету з проведення Всесвітнього з'їзду родини Шухевичів в Тишківцях. За вагомий внесок у розвиток нац. культури нагороджений грамотами обл. та Всеукр. т-ва „Просвіта” ім.Т.Шевченка, а також рядом почесних грамот та подяк. У 2002 громада села Тишківці обрала його Почесним Громадянином села.

Лаврецький Лев

(? - ? с.Залуква, тепер Галицького р-ну) - священник УГКЦ і археолог-аматор, відкривач стародавнього Галича. З 1871 парох церкви Петра і Павла с.Залуква. 1879 - 1886 займався вивченням пам'яток княжого Галича і розкопками, про які повідомив А.Петрушевича (див.) та І.Шараневича (див.), під керівництвом яких вивчив церкву Пантелеймона у с.Св. Станіслава (тепер Шевченкове), Гробиська ("Мпинський сад", де колись був невідомий храм і, можливо, двір боярина Судислава. див.), румовища на приходському полі (на думку І.Шараневича рештки церкви Спаса), "Церквиська", "Кирилівки", "Кам'яний вивіз", "Цвинтарська". В.Антонович (див.) захоплювався його подвижництвом, який відкрив і кам'яний саркофаг та олов'яну печатку єпископа Косми XII ст. 1885 колекція Лева експонувалась на першій крайовій археологічній виставці у Львові, що з 1880 започаткувала музей старожитностей при Ставропільському інституті у Львові. Могила збереглася. Див. "Вперед" за 1988 і "Комсом. прапор" за 1988 та Пастернак Я. Старий Галич (Івано-Франківськ, 1998).

Лукомський Юрій

(н. 28.III.1961, м. І.-Ф.)-архітектор-археолог. Закін. із відзнакою арх. фак-т Львів, політех. ін-ту (1985). Брав участь у дослідженнях фортець Тустань та Бубнище в Карпатах, а також у розкопках Лаврівського монастиря, Львова, Галича, Жовкви, ін. міст. Незмінно працює в Ін-ті українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України (до 1993 - ін-т суспільних наук АН УРСР). Сфера наукових зацікавлень - монументальна арх. України середніх віків. З 1981 очолює арх. загін Галицької археологічної експедиції. Здійснив повні розкопки чотирьох відомих та чотирьох невідомих решток церков давнього Галича, Старостинського замку XIV-XVII ст. та двох палацових будівель XII ст. Автор трьох десятків наукових та науково-популярних публікацій, основними з яких є „Архітектурна спадщина давнього Галича” (Галич, 1991), „Проблеми вивчення та збереження пам'яток монументальної архітектури Галича” (Наукові записки ЛІМ - Львів 1997), „Успенський собор княжого Галича: історія вивчення та нові дослідження” (Вісник Ін-ту „Укрзахідпроектреставрація”. -Львів, 1997). „Білокам'яний храм на передмісті давнього Галича” (Записки НТШ - Львів, 1998).

10

Любінець Володимир

(н. 15.VIII. 1933, с.Чернів, Рогатин, р-ну І.-Ф. обл.) гром.-культ, діяч, пам'яткознавець, краєзнавець, з.п.к. Укр. (1994), лауреат обл. премії ім. І.Вагилевича (2000). З 1953 працює в установах культури на посадах зав. Рогатин. районним, а з 1975 до 1987 новоствореним І.-Ф. міським відділами культури. За його поданням і сприянням 28 колективам худож. самодіяльності м. І.-Ф. було присвоєно звання „Народний”, 5 керівникам присвоєно звання з.п.к. України, а 150 колективів стали лауреатами мистецьких фестивалів. У грудні 1987 Л. обрано заст. голови І.-Ф. обл. орг. Укр. тов-ва охорони пам'яток історії та культури. За його участю та підтримці видано багато пам'яткознавчої та краєзнавчої літератури, каталогів пам'яток, довідник „Некрополі Прикарпаття”, обстежено, вивчено і описано близько 3 тисяч пам'яток культури Прикарпаття, засновано у 1990 обл. пам'яткознавчу премію ім. І.Вагилевича.

Марчук Василь

(н. 10.II.1961, с.Торговиця Город, р-ну)- доктор істор. наук, професор політології, чл.-кор. УАПН, зав. каф. політології Ін-ту історії і політології Прикарпат, нац. ун-ту ім. В.Стефаника, дир. „Прикарпатського центру політичних та євроінтеграційних досліджень”, керівник „Академії європейської демократії». Закін. СШ с.Торговиця. Вищу освіту здобув на істор. ф-ті Кам'янець-Поділь. держ. пед. ін-ту ім. В.Затонського (1982). Закін. аспірантуру при Київ. держ. пед. ін-ті ім. М.Горького (1988). З 1988 працює в І.-Ф. пед. ін-ті ім. В.Стефаника (тепер Прикарпат. нац. ун-ті ім. В.Стефаника) асистентом, доц. каф. історії України, проф., зав. каф. політології. Канд. дисертація на тему: „Національно-демократичні традиції в державотворчому процесі України (друга пол. 1980-х - перша пол. 90-х рр.)» - одна з перших в Україні,

яка присвячена дослідженню нац.-демократ. традицій, новітніх політ, і громад, об'єднань та сусп.-політ. рухів. Традицію новаторства продовжив вчений і в подальших наук, дослідженнях. Дис. на здобуття наук, ступеня д-ра істор. наук – «Українська греко-католицька церква в суспільному житті України ХХ ст.», вперше в укр. істор. науці комплексно досліджує місію УГКЦ в суспільному житті України ХХ ст. З квітня 2005 очолює каф. політології Ін-ту історії і політології Прикарпат. нац. ун-ту ім.В.Стефаника. Він також обраний заст. голови Наук.-техн. ради ун-ту, здійснює наук. керівництво держбюджетною темою „Етнополітичні трансформації в Україні (західноукраїнські землі в кінці ХІХ - початку ХХІ ст.)" та наук.-дослідною темою „Становлення та демократизація політичної системи України". Член спец. вченої ради по захисту дисертацій на здобуття наук. ступеня кандидата істор. наук зі спеціальностей „Історія України" і „Етнологія». В ун-ті протягом останніх років за ініціативою і координацією М. проведено ряд наук. проектів, конференцій і круглих столів з актуальних питань політичного життя сучасної України. За ініціативою М. створено „Академію європейської демократії». М. - гол. редактор „Вісника Прикарпатського університету. Політологія", член редколегій „Вісника Прикарпатського університету. Історія", ряду наук. і культурно-освітніх часописів. В 2006-2007 був Головою журі Всеукр. студентської олімпіади зі спеціальності „Політологія". М. - автор і співавтор понад 120 наук, публікацій, окремі з яких опубліковані за кордоном. Наук. визнання отримали монографії вченого, зокрема його дослідження „Церква, духовність, нація" (І.-Ф.: Плай, 2004). М. нагороджений багатьма відзнаками, ювілейними медалями, Подякою Президента України, почесними грамотами Міністерства освіти і науки України, І.-Ф. ОДА та І.-Ф. обл. ради. Відмінник освіти України.

Мицан Мирон

(н. 1955, м. Надвірна, І.-Ф. обл.) - інж., держ. службовець, краєзнавець. Закін. Надвірн. СШ №1, Львів. політехніку, Москов. патентний ін-т. Працював в Харків. НДІ „Електроважмаш", на машинобудівних заводах Хриплин. промислового вузла на різних посадах: інж., нач. відділу фінансів, заст. голов. конструктора, долучившись до створення та налагодження випуску в І.-Ф. складної технічної продукції. Робота увінчена рядом винаходів та багатьма рацпропозиціями, відзначена медалями Виставки досягнень нар. господарства СРСР, званням „Кращий молодий раціоналізатор" міського конкурсу 1984. Будучи керівником первинної структури Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури на ВО „Карпатпресмаш" ініціював ряд загальноміських культурологічних проектів та організував збір коштів для їхньої реалізації. Сприяв створенню та брав участь у відновленні діяльності тов-в „Просвіта», укр. мови, інших новітніх громадських формувань, був керівником первинних осередків та членом їхніх обл. правлінь. Працював в упр. екон. ОДА, заст. міського голови І.-Ф. з питань економіки каденції 1998-2002. Автор ряду цікавих та актуальних публікацій, книги „Станиславівськві і вежі". Лауреат міської премії ім. І.Франка (2008). Виховав не одне покоління екскурсоводів, активно працює в туристичній галузі Прикарпаття, почесний турист України. Відзнака Міністерства культури України.

Монолатій Іван

(н. 1976., м. Коломия, І.-Ф. обл.) - пластун, історик, музейник, краєзнавець, видавець і редактор. Зак. Коломийську гі-ю ім. М.Грушевського (1994), з відзнакою історичний ф-тет Прикарпатського пед. ун-тету ім. В.Стефаника (1999), філософський факультет Українського Вільного Ун-тету в Мюнхені (2001). Магістр (від 1998) і доктор (від 2001) філософії в галузі історії Українського Вільного Університету в Мюнхені. Кандидат історичних наук (від 2002), доцент (від 2003) Інституту історії і політології Прикарпатського нац. ун-ту ім. В.Стефаника, директор Наукового центру дослідження українського національно-визвольного руху (від 2007). Стипендіат Кабінету Міністрів України для молодих учених (від 2006), стипендіат Уряду Республіки Польща для молодих науковців (2006-2007). Науковий редактор історико-краєзнавчої серії «Моє місто» видавництва „Лілея-НВ", автор вступних статей до видань історико-краєзнавчих досліджень і мемуарів з історії Станиславова - Івано-Франківська. Лауреат конкурсу «Молодий вчений року" Івано-Франківської ОДА та Івано-Франківської обласної ради в галузі історії (2004). Кавалер срібної відзнаки «За добру справу незалежного культурологічного часопису «І» (м. Львів) за відродження духу і образу Коломиї у серії історичних альбомів «Українське мистецтво у старій листівці". Член Наукового Товариства ім. Т.Шевченка у Львові (від 1997), Всеукраїнської «Союз Гетьманців-Державників" (від 2001), Всеукраїнської спілки краєзнавців (від 2007), редакційно-

видавничого комітету „Енциклопедія Коломийщини" (від 2004), далечний член „Клубу коломиїців" (від 2007), член-засновник історико-краєзнавчого об'єднання „Моє місто". Засновник „Центру історичної Германістики і австрійських студій - ЦІГАС" (2006). Організатор низки наукових регіональних і всеукраїнських конференцій. Належить до Грона вихованців фундатора школи історичної європеїстики проф. Юрія Терещенка (м.Київ). Автор публікацій з археографії, бібліографії, болгаристики, білорусистики, біографістики, етнології, єврейських студій, історичної Германістики, історичного коломиєзнавства, історіографії, культурології, політології, полоністики, русистики, філософської україніки, чеських студій. Перекладач історичних розвідок з німецької і російської мов.

Панчишин Ігор

(н. 1955, Станіслав). Зак. школу №11 (1973), поступив до Львів. політехніки. Навч. на ф-ті архітектури, систематично брав участь в мист. виставках. Перша персональна виставка -1977 р. По зак. ін-туту стажувався в НДІ проектування громадських споруд в м. Москві. Працює в ін-туті „Укрпроектреставрація". Брав участь в дослідницьких роботах і проектах у різних регіонах України. З 1986 р. провідний архітектор І.-Ф. відділення інституту. З 1989 р. разом з групою івано-франківських художників є організатором, а з 1991 р. куратором першої міжнар. бієнале візуальних мистецтв „Імпреза". Провів шість систематичних бієнале. З 1993 р. наук. співробітник І.-Ф. обл. держ. художнього музею. 1998-1999 рр. член робочої групи створення Стратегічного плану економ. розвитку І.-Ф. З 2000 р. дир. новоствореного Муніципального Центру сучасного мистецтва. Голова наглядової ради Центру сучасного м-ва фонду „Відродження" Києво-Могилянської академії (2001-2003). За часів існування Центру проведено 15 мист. проектів, серед яких найпомітніший був м-кий фестиваль „Культурний герой". Окремі проекти цього фестивалю з часом набули рис самостійних проектів і явищ на Українській мистецькій сцені. Автор численних публікацій на теми історії архітектури і проблем збереження історичного середовища. Член громадського об'єднання «Моє місто», наглядової ради „Фонду Короля Юрія". З 2005 р. працює начальником відділу з питань охорони культури, спадщини міськвиконкому.

Паньків Михайло

(н. 9.IX.1940,с.Вербівці на Городенківщині) – відомий укр. етнограф, з.п.к. України, канд. істор. наук (1989). Закін. І.-Ф. пед ін-т ім. В.Стефаника (1966). Працював в І.-Ф. краєзнавчому музеї понад 30 років: наук. працівником, зав. відділом Історії, заст. директора по наук. роботі, з 1985 до 2002 - директор, з 2002 - заст. дир., доц., зав. кафедри етнології Прикарпат. нац. ун-ту ім.В.Стефаника, де читає лекції.

Пастернак Ярослав

(2.1.1892, м. Хирів Львів, обл. - 22.XI.1969, м.Торонто, Канада) - видатний укр. археолог, антрополог, етнолог, етнограф, історик, музеєзнавець і фольклорист. Навч. на філософ. ф-ті Львів. ун-ту (1910-14). У роки 1-ї с.в. воював на австро-італ. фронті, де був тяжко поранений. Боровся за незалежність України у складі УГА. В числі інтернованих воїнів опинився у Празі, де в Карловому ун-ті продовжував навчання. У1926 він, перший серед українців на чужині, захистив доктор. дисертацію з археології. Повернувшись на батьківщину (1928), вчений всеціло присвятив себе вивченню археологічних пам'яток. Багато сторінок його життя тісно пов'язані з І.-Ф. тут він прочитав для студентської молоді Станіслава 21.IV.1934 лекцію „Княжий Галич", у якій виклав концепцію майбутніх розкопок на Крилоському городищі. Найбільш тривалі розкопки на Прикарпатті П. проводив у Крилосі (1934-41), де у 1936 виявив сенсаційну знахідку - фундаменти Успенського кафедрального собору та саркофаг з похованням князя Ярослава Осмомисла. Відкриття археолога мало великий вплив на пробудження нац. життя українства в Галичині, її називали „подією, яка випростувала хребет нації". На Прикарпатті науковцем було досліджено пам'ятки з молодшого кам'яного віку (с. Корнич Колом. р-ну), доби ранніх металів (с. Підгороддя Галиц. р-ну), культури карпат. курганів з ранньослов'янського часу (Камінне, Перерісль, Цуцилів Надвірн. р-ну), давньоруське городище в с. Нижній Струтин. Завдяки меценатству владики-ординарія Станіслав. єпархії УГКЦ Г.Хомишина П. проводив у 1935 розкопки монастиря Скиту Манявського. Результати археолога були узагальнені у його двох ґрунтовних монографіях - „Старий Галич" (1944) і „Археологія України" (1961).

Пелипейко Ігор

(нар. 1 серпня 1928 р. на Берестейщині) - вчитель, краєзнавець-дослідник, громадсько-культурний діяч, заслужений працівник народної освіти України (1993р.), лауреат премії ім. М. Підгірянки (1998 р.), районної премії ім. А. Тарнавського (1998 р.). З 1938 р. проживає в Косові. Малолітнім юнаком потрапив на війну, брав участь у Словацькому нац. повстанні, був в'язнем фашистського концтабору. Вже після війни закінчив середню школу в Косові та Чернівець. ун-т. Автор путівників " Косів - Верховина" (1973р.), "Косів" (1983р.), "Населені пункти Косівщини" (1995р.), видань "Гуцульщина в літературі" (1996р.), "Плай" (1996р.), хрестоматії гуцульського фольклору "Флояра" (1999р.), путівника "Пам'ятки природи Косівщини" (1997р.), посібника для учнів "Мій рідний край" (1998р.), краєзнавчо-енциклопедичного довідника "Косів: люди і долі" (2001).

Полек Володимир

(27 вересня 1924 р., м. Станіслав - 19 липня 1999 р., м. Івано-Франківськ) - відомий літературознавець, краєзнавець і бібліограф, професор Прикарпатського університету ім.В.Стефаника. Для нашого міста і краю це була визначна особистість, яка за 40 років своєї наукової і краєзнавчої діяльності зробила надзвичайно багато для дослідження історії Прикарпаття. Уродженець Станіслава, він впродовж цілого свого життя залишався щирим патріотом рідного міста, завжди пишався тим, що він є українського роду і українціст за фахом. Його перші дослідження стосувалися проблем сприйняття української літератури поза межами країни. Тому й темою його дисертації стала творчість Івана Котляревського у зв'язках української і зарубіжної літератур. Вже у роки Незалежності вийшли друком підручники „Історія української літератури 10-17 століть”, „Історія української літератури 18 ст.”, „Українська література у зарубіжній критиці і перекладах”. Рідному містові він присвятив дослідження „Майданами і вулицями Івано-Франківська”, його перу належать краєзнавчі розвідки „Літературне Прикарпаття”, „Іван Франко і Прикарпаття”, „Коронація і корона Данила Галицького”, довідник „Відомі педагоги Прикарпаття” та інші. Як знаний бібліограф він є укладачем декількох ґрунтовних бібліографічних посібників. Не буде перебільшенням сказати, що творчим подвигом проф.Полека можна вважати складеним ним „Біографічний словник Прикарпаття”, який ще, на жаль, не з'явився друком у повному обсязі. Творчий доробок вченого був відзначений обласною краєзнавчою премією ім. І.Вагилевича та обласною Стефаниківською премією. На пошану світлої пам'яті професора в Прикарпатському університеті ім.Стефаника, де він невтомно працював майже півстоліття, був виданий збірник спогадів і статей „Сівач духовності”, до якого увійшли також матеріали з архіву науковця, уривки з незавершених праць, численний епістолярій, рідкісні світлини та бібліографічний покажчик його публікацій.

13

Романець Василь

(н. 1957, с. Старі Кривотули Тисмен. р-ну) - архітектор і археолог. Ч.-к. Української Академії архітектури, лауреат Державної премії України в галузі архітектури. Закінчив Харківський художньо-промисловий інститут в 1985 по спеціальності художник-архітектор. Учасник реставрації визначних дерев'яних церков - пам'яток архітектури в селах Барвінкове Верховинського, Устя, Хлібичин Снятинського, Білі Ослави Надвірнянського, Черче Рогатинського районів, церкви Благовіщення в Коломиї, церкви Різдва у Ворохті. Учасник регенерації історичних міст краю: 1998 - Галич, 1999 - Рогатин, 2000 - Коломия, 2001-02 - Івано-Франківськ, 2003 - Долина, Рожнятів, Брошнів. Провів археологічні дослідження півн.-зах. бастиону станіславівської фортеці та замку в Надвірній - розробляються пропозиції щодо їх регенерації та музеєфікації. Член об'єднання „Моє місто”.

Скрипник Іван

(26.X.1930, с. Манява, тепер Богородч. р-ну - 2002, м.І.-Ф.) - укр. історик, педагог. Закін. істор.-філол. ф-т Брест. пед. ін-ту (1957). На поч. 40-х був депортований з родиною в Сибір. У 1949-80 вчителював у школах І.-Ф.-ни, створював шкільні народознавчі музеї. Один із організаторів експозиції музею „Скит Манявський”. З 1980 працював в істор.-архітектурному музеї „Скит Манявський”, багато років досліджував історію монастиря. Автор понад 20 публікацій про нього, в т.ч.: «Нариси історії Скиту Манявського». - І.-Ф., 1994. Лауреат обл. премії ім.І.Вагилевича (1997). Почес. чл. обл. об'єднання ВУТ „Просвіта” ім.Т.Шевченка.

Соколовський Зеновій

(н. 4.IV.1941, с. Гошів Долинського району) - архітектор-реставратор. Народився у священничій сім'ї. Закінчив ЛДУ у 1968 за спеціальністю „Архітектура". Творчу діяльність починав у Івано-Франківському відділі в справах будівництва і архітектури. Від 1980 працював у Львівському науково-реставраційному інституті «Укрзахідпроектреставрація", починаючи з посади старшого архітектора, дійшов до посади директора І.-Ф. філії цього інституту. Автор або співавтор реставрації таких об'єктів: Манявський скит, пам'ятки Давнього Галича, Рогатина, Чернелицький і Пнівський замки, астрономічна обсерваторія на г. Піп-Іван у Карпатах, регенерація пам'яток історичної частини Івано-Франківська. Захоплюється сакральними спорудами, їхньою охороною та збереженням. Брав участь у проектуванні і реалізації проектів церков у Тлумачі, Отинії, с. Луги Рожнятівського району. Член Національної спілки архітекторів України. Лауреат Державної премії України в галузі архітектури 2002. Дійсний член міжнародної організації з охорони пам'яток ICOMOS. Працює як художник у техніці графіки, літографії, акварелі. Член об'єднання „Моє місто».

Томенчук Богдан

(н. 3.IX.1950, м. Коломия) - укр. історик-археолог, педагог, канд. істор. наук. Закін. Чернів. ун-т (1976). Наук. працівник-археолог Чернів. (1976-80) та І.-Ф. (1980-99) обл. краєзнавчих музеїв. З 1999 - викл. Прикарпат. ун-ту ім. В.Стефаника. Кер. 23 археолог. експедицій з дослідження давньоруських (XI-XII ст.) городищ Буковини та Прикарпаття. З 1989 розпочав дослідження давнього Галича, спочатку як кер. окремого загону у складі археолог. експедиції Ін-ту сусп. наук АН УРСР у Львові та І.-Ф. краєзнавчого музею, а з 1991 - як заст. керівника Галицької археолог. експедиції Ін-ту археології НАН України, І.-Ф. краєзнавчого музею Прикарпат. ун-ту ім.В.Стефаника та Галицького нац. заповідника. Висунув нову концепцію походження та еволюції давнього Галича. Голова археолог. секції при обл. організації Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури. Автор понад 30 наук. статей а також: „Археологія середньовічного Івано-Франківська (Станиславова); «Матеріали охоронних археологічних досліджень (1998-2001 рр.)». - І.-Ф.: Нова Зоря, 2002 (у співавтор. з М.Вуянко); Монографії «Ідеологія городищ Галицької землі» (2008).

Тронько Петро

(н. 1915, с. Заброди Богодухів. р-ну Харків, обл.) - держ. діяч, Герой України, акад. НАН України, фундатор краєзнавчого руху в Україні, зав. відділу регіональних проблем при Ін-ті історії НАН України. Закін. Київ. ун-т (1948). Працював вчителем, а потім 10 років на звільненій комсомол. роботі. В 1939-41 в Станіславі, де 22.06.1941 його застала війна, в якій він брав участь в діючій армії при обороні Києва, Сталінграда, Донбасу, у 1961 призначений заст. Голови Ради Міністрів УРСР, де працював 17 років. Очолював делегації України на XX сесії Генеральної Асамблеї ООН (1969), в Канаді на ЕКСПО (Монреаль, 1967), був депутатом ВР України дев'яти скликань. У 1967 був обраний головою правління Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури, а у 60-70-х очолив Гол. редколегію 26-томної «Історії міст і сіл Української РСР". Нині крім Нац. спілки краєзнавців (з 1990), очолює Всеукр. фонд відтворення видатних пам'яток історико-архітектурної спадщини ім. Олеса Гончара, редколегію книг „Реабілітовані історією". У 1989 відбулася зустріч викладачів та студентів історичн. ф-ту І.-Ф. пед. ін-ту ім. В.Стефаника. Т. мав часті зустрічі в І.-Ф. з ветеранами війни і праці, побував в Опришівцях, де проживали брати Майданські, з якими він працював до війни.

Угорчак Андріян-Юрій

(н. 24.11.1944 м. Заболотів, тепер с-ще Снятин. р-ну) -укр. педагог, вчений секретар обл. організації Всеукр. Спілки краєзнавців (1991-99). Навч. у Чернів. мед. ін-ті, Чернів. ун-ті. Працював вчителем, на різних посадах в обл. організації Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури. З 1990 -дир. Музею освіти Прикарпаття Прикарпат. нац. ун-ту ім.В.Стефаника. У 1980-1999 - керівник історико-краєзнавчого гуртка школярів при І.-Ф. обл. центрі туризму і краєзнавства учнівської молоді, ініціатор та автор істор. довідок на встановлення близько 20 мемор. дощок видатним укр. культурно-освіт. діячам на

Прикарпатті. Автор і співавтор понад 20 окремих видань краєзнавчого характеру. Організатор багатьох краєзнавчих виставок у Музеї освіти Прикарпаття. Лауреат обл. премії ім. І.Вагилевича (1997).

Феданко Олександр

(12.VI.1898, Станіславів - 3.IV.1985, Солотвино Богород. р-ну) - укр. педагог і краєзнавець. Закін. Станіславів. учит. семінарію (1917), вчителював у с. Рибне Тисм. р-ну (1917-19). Станіславові (1919-23), Солотвині (1923-48). Збирав матеріали з історії рідного краю. За гром.-освіт. д-ть Ф. польс. влада неодноразово збиралася звільнити його з роботи, але громади сіл, де він працював, відстоювали його. 1929-30 добився побудови нового приміщення школи у Солотвині, заклав біля неї фруктовий сад. У 1942 був арештований і просидів певний час у в'язниці. З 1948 працював дир. семирічної школи в с. Тисменичани, а з 1950 - в с. Хриплин. Нагородж. значком „Відмінник народної освіти" (1952). З відзнакою закін. Станіслав. учит. і-т (1945), пед. у-т (1955). У 1958 повернувся у Солотвино, прац. на гром. засадах інспектором-методистом шкіл райвно, вивчав історію Солотвина, Скиту Манявського. Ініціатор та організатор істор. -краєзн. музею в селі і перший його директор. Опублікував низку історико-краєзнавч. статей. З ініціативи Ф. розпочалися реставрац. роботи в Скиті Манявському. Наприкінці життя переїхав у Трускавець. Похований у Солотвині.

Федунків Зеновій

(н. 21.IX. 1963, с. Дем'янів Ґалиц. р-ну) -укр. історик-краєзнавець. В І.-Ф. проживає з 1984. Закін. істор. ф-т І.-Ф. пед. ін-ту ім. В.Стефаника (1990). У квітні - травні 1986 брав участь у ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС. Після закін. ін-ту працював коректором та ред., а згодом - ст. наук, ред., заст. керівника наук.-редакційного відділу при управлінні культури ОДА, який займається підготовкою до видання книг „Звід пам'яток. Івано-Франківська область" та „Енциклопедичний довідник „Івано-Франківщина". Опублікував близько сотні статей на істор. -краєзнавчу тематику у газетах, журналах, істор.-краєзн. зб. „Рогатинська земля" (Т.2. - Нью-Йорк, 1996), „Скрипторій історичної прози" (Т.5. - Львів, 1997), „Ґалич і Ґалицька земля" (Київ-Ґалич, 1998) та ін. Опрацював ряд тем у галузі генеалогії й геральдики, роботи з яких надруковано в генеалогічно-геральдичних зб. Видав монографію „Ґалицький релігійний центр: проблеми і факти" (І.-Ф., Нова Зоря, 2001), генеалогічну книгу-розвідку «Походження, генеалогія і відомі особистості роду Федунківих" (І.-Ф., 2005). Співавтор краєзн. видань „Міста і села Ґалицького району: історія, пам'ятки, особистості" (І.-Ф., Нова Зоря, 2001), „Маріямпіль - місто Марії" (2003), «Літопис ВАТ „Прикарпаттяобленерго" (2006). Вийшла ґрунтовна книга про Бурштин „Коштовний камінь Прикарпаття"(2006), „Історія української знаті", „Бурштинський футбол", „Дем'янів: епізоди історії" (2008), „Герби Івано-Франківська (Станіславова)" (2008). Один із авторів-упорядників путівників „По місцях перебування й увіковічення пам'яті Івана Франка на Прикарпатті" (2006) та „Стежками Української Повстанської Армії" (2007).

Хмільевський Ярослав

(1895, м. Самбір, Львівщина - 10.1.1965, м. Балтімор, США) - відомий укр. лікар, історик, живописець, громад.-культ. діяч. Поч. 1-ї с.в. застав його у 8-му класі Львів. г-зії. У 1914 добровільно вступає до Легіону УСС. Відзначився в боях під Ґаличем. Перебував у рос. полоні в Архангельську. Повертаючись з Росії, приєднується на Сх. Україні до частин УГА. Мед. освіту здобув в Укр. Таємному ун-ті у Львові і Карловому ун-ті в Празі (1929). У 1933 переїжджає до Станіслава, відкриває приватну лікарську ординацію і одночасно працює в держ. лікарні. Захоплення сусп.-громад. д-тю позначилось на його праці у Львів. „Медичній Громаді", Станіслав. Спорт. т-ві «Пролом», Укр. гігієнічному т-ві. Авторитет прекрасного лікаря, науковця і громад. діяча з честю проніс, перебуваючи в еміграції (Німеччина, 1944-49) і США (1949-65). На особливу увагу заслуговують його наук. праці з археології та історії. Підсумком його спільної пошукової праці з Л.Чачковським стала книга „Княжий Ґалич" (1938, Станіслав). Великий резонанс серед наук, громадськості мали статті вченого „На що хворіли і від чого вмирали наші князі" і „Недуги Тараса Шевченка". Публікації, присвячені княжій історії України, принесли Х. звання дійсн. чл. НТШ.

Целевич Юліан

(1843, с. Павелче, тепер Павлівка Тисмен. р-ну - 24.XII.1892, м. Львів) - укр. етнограф, історик, педагог. Д-р філософії (1878). Закін. на відмінно Станислав. г-зію (1861), Львів, духовну семінарію (1865). Історію вивчав у Віден. ун-ті (1868). Викладав у г-зіях Львова (1868-71) та Станиславова (1871-75). 1875-92 - викл. історії в Академ. г-зії у Львові. Чл. „Просвіти" з початку її заснув. (1868), Пед. т-ва у Львові, комісії для укр. шкіл, голова т-ва „Січ", брав участь в роботі Нар. Ради, голова НТШ (з 1892). Виявляв великий інтерес до вивчення опришківського руху на Прикарпатті. Як етнограф збирав і використовував у своїх працях нар. лісні і перекази про опришків. Його монографія „Історія Скиту Манявського wraz із збірником грамот, листів і деяких судових документів, дотичних того монастиря" (1887) є цінним джерелом вивчення історії цього релігійного осередку XVII-XVIII ст. на Прикарпатті. Автор істор. праць „Дещо про населення Угорської України і про унію православної церкви угорських русинів з Римом" (1868), „Облога Львова 1672 року" (1883), „Перехід козаків через Покуття до Молдавії у 1739 році" (1885), „Про Олексу Довбуша, його попередників і наступників" (1882), „Пригода після нападу татарського в 1676 р." (1886), „Павло Полуботок - наказний гетьман України", „Дальші вісті про опришків" (1890), „Вовкулаки" (1891), „Учебник всемирної історії для вищих шкіл" (1893), „Нарис історії австро-угорської монархії" (1891). До останніх днів працював над підручником історії України для середніх шкіл. Похований у Львові на Личаківському кладовищі. У 1993 на базі Прикарпат. ун-ту ім. В.Стефаника проведено наук. конференцію, присвячену 150-річчю від дня народження Ц. Надруковано зб. матеріалів учасників цієї конф. Одну з вулиць І.-Ф. названо на його честь і 21.04.1993 на початку вулиці встановлено пам'ятну меморіальну дошку (автор і М.Тимків).